

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/700/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112234275
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112234275.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušnir, advokát a konateľ, proti odporcovi: K., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., Y. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. advocatius s.r.o., so sídlom Bratislava, Palackého 12, o zaplatenie 402,15 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 10. 03. 2014 č. k. 17C/5/2014-48, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu m e n í tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznáva náhradu trov konania.

Vedľajší účastník na strane odporcu je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 23,53 eura Advokátskej kancelárii TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 96 ods. 1-3 OSP zastavil konanie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 402,15 eura s príslušenstvom pre späťvzatie jeho návrhu na začatie konania. S poukazom na ust. § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch navrhovateľovi vrátil krátený súdny poplatok vo výške 17,30 eura cestou Daňového úradu Bratislava, po právoplatnosti uznesenia. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania vo výške 90,24 eura, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že písomným podaním zo dňa 19. 02. 2012 oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vstup do predmetného konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 146 ods. 2 prvá veta OSP, konštatujúc, že navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania a preto vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu prináleží náhrada trov konania. Opierajúc sa o ust. § 93 ods. 1, 2, 4 OSP mal za to, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti aké má účastník, a teda môže mu byť priznaná i náhrada trov konania v prípade, keď právo na ich náhradu vznikne účastníkovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval. Poukázal, že cieľom združenia na ochranu spotrebiteľa je presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združenia na ochranu spotrebiteľov. Vedľajší účastník má v zásade právo na náhradu trov konania a rovnako ako každý iný subjekt sa môže dať zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Účelnosť vynaložených trov vzhľadom v samotnom charaktere vedľajšieho účastníka, ktorý vstúpil do konania za účelom ochrany práv spotrebiteľa a tiež v tom, že v dôsledku jeho vstupu do konania zobral navrhovateľ svoj návrh späť a došlo k zastaveniu konania. Trovy právneho zastúpenia priznal za 2 úkony právnej služby po 29,88 eura (prevzatie a príprava zastúpenia v roku 2012 a odpor v roku 2013), 1 x 7,63 eura

režijný paušál a 1 x 7,81 eura režijný paušál a 20 % DPH v sume 15,04 eura. Priznanú náhradu trov konania v celkovej výške 90,24 eura zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ len v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nepriznania vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za podané odvolanie. Mal za to, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navyiac združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, pričom malo možnosť využívať aj podporu určenú ministerstvom. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Konštatoval, že združenie nemá vedomosť o prejednávacom prípade, paušálny vstup do konania navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Uviedol, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012, sp. zn. 13Co/36/2012, sp. zn. 13Co/40/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21Cob/234/2012, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/110/2012 a v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03. Záverom uviedol, že vedľajší účastník v obdobných veciach vystupuje opakovane s obsahovo rovnakými jednoduchými podaniami. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka označil za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Vedľajší účastník na strane odporcu sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 05. 10. 2012, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplata sumy 402,15 eura s príslušenstvom z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o revolvingovom úvere, uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa - GE Money Multiservis, k.s. a odporcom dňa 21. 09. 2001. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 21. 12. 2012 Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, zastúpené advokátskou kanceláriou, oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. Súd prvého stupňa dňa 03. 04. 2013 č. k. 9Ro/438/2012-25 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť do 15 dní od doručenia platobného rozkazu navrhovateľovi sumu 402,15 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 16,63 eura, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 239,85 eura od 17. 08. 2010 do zaplata a nahradil trovy konania vo výške 24 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 90,04 eura, alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Dňa 14. 05. 2013 podal vedľajší účastník na strane odporcu proti vyššie označenému platobnému rozkazu odpor a zároveň vzniesol námietku premlčania. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 06. 03. 2014 navrhovateľ zoberal späť svoj návrh na začatie konania a žiadal predmetné konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Preskúmaným uznesením súd prvého stupňa predmetné konanie zastavil a navrhovateľovi vrátil krátený súdny poplatok vo výške 17,30 eura cestou Daňového úradu Bratislava. Tieto výroky odvolaním dotknuté neboli, v dôsledku čoho nadobudli právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania je takto len navrhovateľom napadnutá časť, týkajúca sa trov konania, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania vo výške 90,24 eura, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejme, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. Dôsledkom späťvzatia návrhu navrhovateľa bolo právoplatne zastavené konanie, ktoré s ohľadom na zhora uvedené závery bolo zavinené navrhovateľom, čím bol daný dôvod pri rozhodovaní o trovách konania na aplikáciu ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (teda aj súdy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Pojem „účelnosť“ je potrebné vykladať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými. Preto pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či ide o zneužitie tohto práva na úkor protistrany, napr. zastúpenie v celkom banálnej veci alebo zrejme snaha zvýšiť náklady konania protistrane a pod. (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3819/13).

Odvolací súd posudzujúci prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených záverov a citovanej právnej úpravy dospel k záveru o vecnej nesprávnosti preskúmaného rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti. Ako už bolo vyššie uvedené, späťvzatím návrhu navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vzniklo právo na náhradu trov konania v zmysle ust. § 146 ods. 2 prvá veta OSP. Posudzujúci však účelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, odvolací súd dospel k záveru, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu neprináleží náhrada trov konania, na ktorú by mal inak právo. V danej veci je totiž nesporné, že vedľajší účastník na strane odporcu zastúpený advokátskou kanceláriou vstúpil do predmetného konania, pričom v písomnom podaní, doručenom súdu prvého stupňa dňa 14. 05. 2013 vzniesol všeobecne formulovanú námietku premlčania, aktualizovanú len o údaje odporcu a o individualizáciu pohľadávky navrhovateľa. S ohľadom na množstvo obdobných prejednávanych vecí niet sporu o tom, že vedľajší účastník na strane odporcu zastúpený advokátskou kanceláriou hromadne vstupuje do porovnateľných vecí navrhovateľa, kde sa obsah jeho podaní mení len o individualizáciu tej- ktorej veci. V takomto prípade trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach nemožno považovať za trovy účelne vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Takýto záver je plne súladný i s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 06. 2014 sp. zn. 6 MCdo 9/2013, v ktorom najvyšší súd zaujal jednoznačné stanovisko, podľa ktorého zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom vo veciach, ktoré spolu napĺňajú charakteristiku tzv. hromadných vecí, sa javí ako odporujúce rozumnosti, a teda ako zneužitie práva na právnu ochranu, pričom to má za následok povinnosť súdov konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu zmenil spôsobom uvedeným v enunciiate jeho rozhodnutia postupom podľa § 220 OSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) a ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že vzhľadom na plný úspech navrhovateľa v odvolacom konaní mu priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby (podanie odvolania) vo výške 14,94 eura (§ 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01. 07. 2013 - tarifná hodnota veci v odvolacom konaní 402,15 eura

znížená o jednu polovicu) a náhradu hotových výdavkov 1 x 8,04 eura režijný paušál (§ 15a, § 16 ods. 3 cit. vyhl.), t. j. v sume 22,98 eura zvýšená o 20 % DPH v sume 4,60 eura. Náhrada trov odvolacieho konania by tak súhrnne činila sumu 27,58 eura. Nakoľko navrhovateľ žiadal priznať trovy odvolacieho konania vo výške 19,61 eura spolu s DPH, t. j. vo výške 23,53 eura, v súlade s ust. § 153 ods. 2 OSP navrhovateľovi priznal trovy odvolacieho konania v ním požadovanej výške. Náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 23,53 eura je vedľajší účastník na strane odporcu povinný zaplatiť právnomu zástupcovi navrhovateľa (§ 149 ods. 1 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.